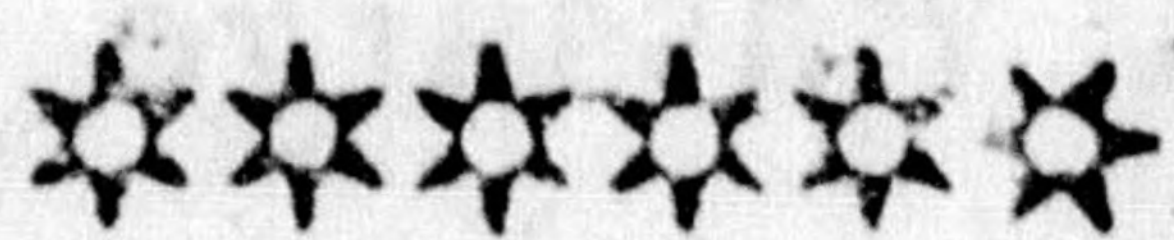

Nro. 8.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Januarius 26-dik napján 1813-dik
esztendőben.

Hadi Történetek.

A' *Vistula* mellől Jan. 8-dikán: — „Marschal
Macdonald a' Tarentumi Hertzeg Kurlandiából
a' Pruszsiai határokra vissza érkeztén, Labiaun
és Tabiaun által folytatta seregének egy ré-
szével hátrálását. Tabiaunál verekedésre került
a' dolog az utánna nyomuló Oroszokkal. A' hely-
seg sok kárt vallott. A' Nápolyi Király már ek-
kor elhagyta volt Königsberget, és tsak az El-
chingeni Hertzeg (Ney) volt ott a' hátuljáró tsapat-
tal, a' ki ezzel a' Tarentumi Hertzegnek eleibe
menvén, velle magát, Königsbergtől néhány óra
távolságra napkéletfelé, összetsatolta. A' Taren-
tumi Hertzeg Jan. 3-dikán Königsbergbe érkezett:
a' Nápolyi Király pedig az alatt (a' Frisch-haf

nevű tó mellett) Brandenburg városán által, a' hol szerentsétlen égés támadott, két tsapatokkal, Braunsberg és Mehlsach felé folytatta útját, Az Oroszok is két tsapatokban mentek utánna, melyeknek egyike, a' melly valami 6000 emberekből állott, Jan. 5-dikén, reggeli két órakor érkezett-meg Königsbergbe, a' honnét 5 órányi nyugalom után aznonal tovább folytatta útját Braunsberg felé. Itt Braunsbergnél Jan. 7-dikén nem volt az Oroszok' verekedése szerentsés, annyiban, hogy a' hidat nem foglalhatták el, mint-hogy az néhány mellette lévő házakkal együtt elégett; de a' Kozákok a' városon fellyül tsakugyan találtak olyan helyeket a' Passarge vizén, a' hol megbírta őket a' jég, és által jöttek. A' másik Orosz tsapat vissza nyomta Mehlsachtól a' Frantziákat egész a' Passarge vizén által."

Az előljáró Orosz tsapatnak Königsbergbe való megérkezéséről ezeket írják: —

„*Königsberg* városát Jan. 4-dikén este hagyta el a' Frantzia őrző sereg, melly is hogy anuál jobb rendel eshessék-meg, megparantsolatott a' lakosoknak, hogy házaiknak alsó aklaikaikba gyertyát tegyenek. A' leg elől jövő Kozákok 5 dikben reggeli 2 órakor megjelentek, 's a' kapukat elfoglalván bézárták. Három órakor még más 2 Kozák Regiment, 1 Huszár és egy Dragonyos Regiment, 's egy gyalod Osztály érkezett-meg. A' lovasság a' lóvásár' piatzán leszálván, étetett tsupa szénát, a' katonaság' számára pedig heringet és pálinkát kívánt az Orosz vezér. Öt órai nyugvás után, mint feljebb íránk, ismét lóra ülven a' lovasság tovább indúlt Braunsberg felé: a' gyalogság pedig a' Gen. *Sievers*

vezérlése alatt az őrállói helyeket elfoglalván, a' polgári katonasággal együtt teszi az őrzői szolgálatot."

*Dantzka*ban ilyen tábori parantsolat hirdettetett - ki Jan. 8-dikán: —,

„Tegnap olyan hír terjesztetett - el a' kereskedői tanátsháznál (a' börsében), hogy a' fő Kormányozónál hadi Tanács tartattatván ez a' kérdés fordult volna benne elő, hogy: fel kell - é a' Dantzkai erősségeket vettetni, vagy nem? Az e'féle híreket csak a' tudatlanok és rossz emberek terjeszthetik - el. Nagy eliszonyodással vette észébe a' fő Kormányozó, hogy úgy látszott, mintha még némelly katona személyek is hitelt adtak volna ezen hírnek. —

„Ezen várerősségek nem csak hogy fel nem vettetnek, de sőt inkább, ha az ellenség ezekhez közelíteni mérészlénd, az utolsó szempillantatig fognak oltalmaztatni. Mi ha szükséges lenne, a' Dantzkai belső kerítésig fognánk verekedni. —

„Nints könnyebb dolog, mint szerentsés állapotban kész engedelmességgel viseltetni a' Fejedelemhez. De a' mostani környülállás azt a' sorsot tartatotta - fenn a' Dantzkai őrző sereg' számára, hogy a' birodalom és annak Felséges Feje eránt mütassa - meg, hogy az ő bátorságát semmi meg nem gyengítheti, hogy ezt az ő hűségére és betsületére bízott várat, akár mibe kerüljön, védelmezze. —

„Ha szintén meghaloványúlai engedték is az éltető állatok (elementumok) egy szempilllantatig a' tsillagot: nem soká vissza kapja az a' maga egész fényességét, és a' Frantzia Sasok fenye-

getődzőbb módon fogják ismét megmutatni magokat, mint valaha tselekedtek. —

„Ennekutánna mindeneknek, akármi rendbéliék legyenek, a' kik felől megbizonyosodik, hogy e'féléket beszéllettek, a' hajok a' katonaparádén elnyírettetik, 's magok a' városból kiűzöttetnek. —,

„Gróf *Rapp*, Osztályos Generális,
Cs. K. Adjutáns, és Dantzka
fő Kormányozó.

* * *

A' *Dresdai* levelek szerint a' Nápolyi Király Januárus 19-dikére virradó éjjel ott ment keresztül. Mint mondják egészségtelensége miatt hagyta oda az ármádát, hogy országába vissza menjen. Elindulása előtt által adta a' fő vezérséget a' Vice Királynak.

A' nagy ármádához tartozó 4-dik és 9-dik ármádák Januárus 11-dikén Marienwerderből a' Neuenburgi úton által költöztek a' *Vistula* bal partjára, melly után a' Nápolyi Király Jan. 13-dikán hagyta az ármádát oda.

Annak az ármádának fő vezére, a' melly most folytatja *Lipsián* által útját *Berlin* felé, t. i. Osztályos Generális *Grenier* maga, Jan. 15-dikén megérkezett volt Berlinbe. Az ő ármája 24 ezer emberekből áll.

Württembergi Királyság.

A' *Stuttgarti* újságban ilyen hirdetés jött ki; — „Januárus 8-dikán azon vadász ál-

lásban, melynek a' Murr és Heideisheim között lévő út mellett, a' Marbachi Járásban, azon napon kellett volna tartatni, az ő Felsége' számára vala készíttetve, az azt megelőzőt éjjel az a' deszka, mellyen ő Felségének a' lövéskor kellett volna állani, felszakasztatott, 's alája egy puskaporral megtöltetett, 4 $\frac{3}{2}$ fontot nyomó zsák, atzél, egy darab hosszúkára vágott tapló (vagy gyuladó rongy), egy kova, és egy tsomó szösz tétettetek. Minthogy ez a' történet nyilvánágosan jelenti az ő Felsége élete ellen való törekedést: annak, a' ki a' szerzőt vagy czimborássát béjelenti, nevének elhalgattatása mellett ezer aranyok ígértetnek, úgy pedig, hogy ha a' béjelentő maga is részes talál a' dologban lenni, de a' bűnöst, vagy valamelyik czimborás társát, 's az egész gyilkos plánumnak bizonyos jeleit kijelenti, a' feljebb említett jutalman 's nevének elhalgattatásán kívül a' felői is bizonyossá tétetik, hogy semmi büntetése nem fog lenni. Átal-lyában mindeneknek illendő jutalom ígértetik, a' kik valamely jeleket mütathatnak ezen bűnösöknek kitanúltathatásokra. Költ Jan. 17-dikén a' Királyi Ministériumban.

Orosz Birodalom.

Az innét érkező leg újabb tudósítások szerint még mind tétetnek ezen birodalomban a' hadnak folytatására kívántató készületek. Újabb katona szedésről beszéllenek, a' mellynek Februárius végéig el kell végződni. Bizonyos számú, két lovas szekerek is állítatnak ki, 's több e'félék.

Frantzia Birodalom.

A' *Monitörben* ezen cím alatt: *História*, külömbkülömb historiai jegyzések, Akták, 's egyebek fordulnak elő azon Frantzia Királynékról, 's a' Királyoknak azon anyjaikról vagy feleségeikről, 's egyéb Királyi Hertzegaszszonyokról, a' kik a' múlt időkben Régenséget viseltek.

Páris városa arra ajánlotta magát, hogy 500 lovas katonát állít egész készülettel. — Még most is hirdeti a' *Monitör* a' sok Cohorsokat, mellyek a' nagy ármádához való botsáttatást, mint kegyelmet kívánják.

* * *

A' *Senatusnak* nevezetes ülése volt Jan. 10-dikén délutánni 3 órakor. — Leg előbb a' birodalom fő Cancelláriusa intézett a' *Senátushoz* egy beszédet (1). Azután a' külső dolgokra ügyelő Minister közölte a' *Senátussal* az általa a' Császár eleibe terjesztetett előadást (2). Igen nevezetes tárgy ezen előadásban annak leírása, hogy Prüsszus Generális *York* Mitau és Tilsit között miképpen pártolt - el a' Frantzia ármádától. Az ezt a' történetet illető levelezések, mind előfordultak a' külső dolgokra ügyelő Minister' előadásában (3. 4. 5. 6.)

Jan, 11-dikén ugyan ezen tárgyak felett tartott ülést a' *Senatus*, melyben legelőbb is Státustanátsos Regnaud Jean de St. Angely adta környúlállásosan elő azon indító okokat, mellyekre nézve a' 350,000 emberekből álló új seregnek kiállíttatását meghatározás végett ajánlotta a' *Se-*

nátusnak (7), melly után a' Senátus az eleibe terjesztett javallást Senátus Consultummá változtatta (8). — (Mind ezek az Akták a' M. Kurir mellett találhatnának a' Tóldalékban).

Nagy Britannia.

A Párisi Monítör ezeket adta ki a' Londoni Timesből: —,

„Egy hajó, melly a' Franzia partok mellől érkezett ide szabadságlevéllel, egy levelet hozott Párisból, melyben az utóbbi Monitörre nézve is fordulnak némely jegyzések elő. Ezen levél szerint igaz, a' mi a' Császároak az énekes játékon való megjelenése felől mondatott; jelen volt ott egy fertály óráig; a' múzeumban is járt. De az, a' mit a' Versaliai erdőben való vadászatairól írtak, ezen levél írójának erőssítése szerint mind fundamentom nélkül való dolog. Napoleon, így szól az író, igeu beteges színben van, 's telyességgel nem látszik olyan állapotban lenni, hogy a' vadászatbéli gyönyörűséggel élhessen.

Tudósítás

a' Földes Uraságokhoz és Aszszonyságokhoz.

Lakik itten Bétsben egy leg jobb korbeli, nagy Gazdaságok' 's Uradalmak' igazgatásában forgott derék ember, a' ki most is nagy és hasznos dolgokban foglalatoskodik, de itt való foglalatosságai minden órán végre hajtatnak. — Ennek a' nagy tapasztalású próbált Mezei Gazdának szándéka volna, vagy a' Dunán innen való, vagy a' Tiszamellyéki két kerület között akár-

mellyikben Uradalombéli bívatalba állani. Tót nyelven kívül, minden szükséges nyelveken beszéll, magyarul is úgy tud, mint a' született Magyar; tudományára, gazdaságbeli tapasztalására, erköltsi maga viseletére, igazgatói tehetőségére nézve nem lehet ellene semmi kifogás. Alkalmatos egész Familiák', özvegyek' vagy árvák' gazdaságait leg jobb virágzó állapotban tartani, 's a' legzavarosabb gazdaságot is jó rendbe szedni. — A' kinek szüksége volna reá: tessék szándékát levele által Tek. *Vitéz József Udvari Agens* Úrhoz igazítani.

H í r a d á s.

Régi és sűrű óhajtozásai után szerentsésnek vallia magát a' N. Győri Evang. Gyülekezet, hogy immár esztendő óta a' maga megjobbított, és a' lehetőségig tökéletesített új magyar énekes könyvével élhet, mellynek tizimje ez: *Keresztény Új Énekes - Könyv*, mellyet szerzett, és egynéhány magános áhítatosságra tartozó imádságokkal együtt kiadott a' N. Győri Aug. Confessiót tartó Gyülekezet. Győrben 1811. — Ezen énekes könyvet bévitte a' maga kebelébe immár a' Pesti nagy érdemű Evang. Magyar Gyülekezet is. Ha hogy a' két Magyar Hazában abból példványok kívánatnának, találatnak azok helyben a' Gyülekezetnél, és Pesten *Institoris Könyváros Úrnál*. Az árra 24 garas.